

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (1934-2023)

ΕΥΡΟΚΗΜΗΣ

ΤΗΣ ΠΕΠΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗ

Οι περισσότεροι άνθρωποι ζούμε μια ζωή, υπό την έννοια της εξελισσόμενης πορείας. Κάποιοι, λίγοι κατορθώνουν να ζήσουν δύο αφού έρχεται μία στιγμή που αλλάζουν άρδην τις συντεταγμένες τους. Που δεν συνεχίζουν στην πλατφόρμα μίας επιτυχημένης καριέρας αλλά σπκόνουν τα μανίκια και μπαίνουν σε έναν νέο στίβο συνδυάζοντας τη γνώση και την προηγούμενη εμπειρία τους με τον ενθουσιασμό του νεοφώτιστου. Αν και πιστεύω ότι άνθρωποι σαν τον Γιώργο Ρωμαίο, διότι περί αυτού πρόκειται, δεν υπήρξαν ποτέ νεοφώτιστοι. Ήταν σαν να κουβαλούσαν ανέκαθεν εντός τους μια «παλαιά» γνώση. Δημοσιογράφος και πολιτικός λοιπόν ο Γιώργος Ρωμαίος. Ζήτημα επιλογής ή συγκυριών. Ένας δημοσιογράφος που, όταν χρειάστηκε, παρήγαγε πολιτικό έργο. Ένας πολιτικός που δεν απεμπόλησε ποτέ τη δημοσιογραφική του ιδιότητα. Στην πραγματική ζωή – και τι ζωή! – δεν υπάρχουν σαφείς απαντήσεις σε τέτοια ερωτήματα. Η αλήθεια πάντως είναι ότι ακόμη και εμείς που ξεκινήσαμε να δουλεύουμε στον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη όταν πλέον ο Γιώργος Ρωμαίος είχε αφοσιωθεί στην πολιτική, προλάβαμε να

περί «ατυχήματος» του βουλευτή της ΕΔΑ Γρηγόρη Λαμπράκη και διερεύνησε τη δολοφονία του φέρνοντας στο φως και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσε τότε το παρακράτος.

Να πώς διηγείται ο ίδιος, ως αυτόπτης μάρτυρας, την κορύφωση των γεγονότων εκείνης της ημέρας: «Με την εμφάνιση του Λαμπράκη και την έναρξη της ομιλίας θα αποδειχθεί ότι “αποστολή” της Αστυνομίας δεν ήταν η προστασία της συγκέντρωσης των φίλων της ειρήνης και του Λαμπράκη αλλά η “περιφρούρηση” και “διευκόλυνση” της αντισυγκέντρωσης των αντιφρονούντων [...] Η συγκέντρωση των φίλων της ειρήνης τελειώνει γύρω στις 10 το βράδυ. Ο Λαμπράκης και οι συνοδοί του βγαίνουν από την αίθουσα και βαδίζουν προς το ξενοδοχείο “Κοσμοπολίτ”. Ο δρόμος είναι ελεύθερος, διότι είχε απαγορευθεί η κυκλοφορία... Οχι για όλους... Ένα μεγάλο τρίκυκλο με κουκούλα ξεκινά με ορμή από την οδό Σπυριδωνίου, πέφτει πάνω στον Λαμπράκη και φεύγει. Ο βουλευτής αιμόφυρτος στην ασφάλτο και η Αστυνομία παρακολουθεί, ως απλός θεατής, την αποχώρηση του τρίκυκλου. Στο κουβούκλιο διακρίνεται και κάποιος άλλος, με ένα ρόπαλο στα χέρια... Έπειτα από λίγα μέτρα πηδάει στο τρίκυκλο και ένα άγνωστο άτομο, το οποίο προσπαθεί να συλλάβει τον οδηγό. Τα “απρόβλεπτα” του καλοστημένου σεναρίου. Είναι ο Μανώλης Χατζηπαυστόλου, ο επονομαζόμενος “Τίγρης”. Οδηγός του τρίκυκλου ο Σπύρος Γκοτζαμάνης και ο συνεργός με το ρόπαλο ο Εμμανουήλ Εμμανουηλίδης...».

Συναρπαστική εποχή για να είσαι δημοσιογράφος και ο Γιώργος Ρωμαίος έζησε και κατέγραψε την συμπεκνωμένη Ιστορία εκείνης της μοιραίας για την Ελλάδα περιόδου. Αποστασία, Ιουλιανιά, η δολοφονία του Σωτήρη Πέτρουλα λίγα μόνο μέτρα μακριά από το γραφείο του στη Χρήστου Λαδά, χούντα. Το 1971 συλλαμβάνεται για τη συμμετοχή του στο ΠΑΚ του Ανδρέα Παπαδρέου και κρατείται ένα μήνα στην ΕΑΤ ΕΣΑ και άλλους έξι στις φυλακές Κορυδαλλού.

Το 1981, τη χρονιά που το ΠΑΣΟΚ ανέλαβε, για πρώτη φορά την εξουσία, ο Γιώργος Ρωμαίος εγκαταλείπει, τυπικά, τη δημοσιογραφία και γίνεται γενικός διευθυντής της ΕΡΤ. Το 1984 εκλέγεται ευρωβουλευτής και παραμένει στο Ευρωπαϊκό Βούλιό έως το 1993, επί πέντε χρόνια μάλιστα διατέλεσε και αντιπρόεδρος του. Μετά τις εθνικές εκλογές του 1993 και την επαναφορά του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία γίνεται υπουργός και, στη συνέχεια, αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας. Το 1995 γίνεται αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών και στις εκλογές της επόμενης χρονιάς εκλέγεται βουλευτής στην Α' Αθήνας και αναλαμβάνει το υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

Η κρίσιμη στιγμή της θητείας του στο εν λόγω υπουργείο έρχεται τον Φεβρουάριο του 1997 στη μεγάλη κινητοποίηση των αγροτών. Τότε που δυνάμεις των ΜΑΤ, στις Μικροθήβες, ξεφούσκωσαν τα λάστιχα των τρακτέρ που ήταν παρατεταγμένα στην Εθνική Οδό. «Δεν αισθάνομαι υπερίφανος που ξεφούσκωσαν τα λάστιχα. Θέλαμε όμως να αποφύγουμε τα επεισόδια και να μην υπάρξουν θύματα» θα πει αργότερα σε συνέντευξή του στα «ΝΕΑ».

Δύσκολο να κρίνει κανείς αν ο Γιώργος Ρωμαίος ήταν περισσότερο πολιτικός ή περισσότερο δημοσιογράφος. Στα τέσσερα βιβλία που έγραψε πάντως («Όταν τα έβλεπα απ' έξω», «Η περιπέτεια του κοινοβουλευτισμού στην Ελλάδα», «Η Ελλάδα των δανείων και των χρεοκοπιών», «Από τον ανήλικο Όθωνα στην καγκελάριο Μέρκελ» το πρώτο από τις εκδόσεις «Καστανιώτη», τα υπόλοιπα από τον «Πατάκη») φαίνεται να συνδυάζει και τα δύο. Και μέχρι τέλους, δεν ξέρω αν διατηρούσε επαφές με πολιτικούς κύκλους, απολάμβανε όμως τη «συνομιλία» του με τις εφημερίδες.

Εζησε και κατέγραψε ένα κομμάτι της σύγχρονης ιστορίας

πάρουμε μια «μυρωδιά» από τις απόψεις του περί δημοσιογραφικού λειτουργήματος – διότι λειτουργήματα θεωρούσε τη δημοσιογραφία όπως, άλλωστε, και την πολιτική. Πάντως, τα πρώτα μου χρόνια στον ΔΟΛ άκουγα συνέχεια ιστορίες με ή για τον Ρωμαίο, για τις στάκες του, για τις συγκρούσεις του, για ό,τι τον εκνεύριζε, για ό,τι εκτιμούσε, για το χούμορ του και για το σπουδαίο δημοσιογραφικό ένστικτό του.

Γεννήθηκε στους Πάγους της Κέρκυρας το 1934, πάει να πει παιδί της Κατοχής. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών, το σημερινό Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών αλλά πριν καν ολοκληρώσει τις σπουδές του τον κέρδισε η δημοσιογραφία. Από το «Βήμα» ξεκίνησε και στο «Βήμα» παρέμεινε μέχρι να μπει στην πολιτική το 1981. Σε είκοσι πέντε, περίπου, χρόνια διήνυσε την ιεραρχία της εφημερίδας ξεκινώντας από ρεπόρτερ και συνεχίζοντας ως κοινοβουλευτικός συντάκτης, πολιτικός συντάκτης, αρχισυντάκτης και διευθυντής.

Μία από τις κορυφαίες στιγμές στη δημοσιογραφική του καριέρα ήταν το 1963 όταν ως ανταποκριτής του «Βήματος» και των «ΝΕΩΝ» στη Θεσσαλονίκη και μαζί με τον Γιάννη Βούλτεψη και τον Γιώργο Μπέρτσο, δεν αρκέστηκε στην εκδοχή της αστυνομίας

Μία από τις κορυφαίες στιγμές στη δημοσιογραφική του καριέρα ήταν το 1963 όταν ως ανταποκριτής του «ΒΗΜΑΤΟΣ» και των «ΝΕΩΝ» στη Θεσσαλονίκη, μαζί με τον Γιάννη Βούλτεψη και τον Γιώργο Μπέρτσο, δεν αρκέστηκε στην εκδοχή της αστυνομίας περί «ατυχήματος» του βουλευτή της ΕΔΑ Γρηγόρη Λαμπράκη και διερεύνησε τη δολοφονία του φέρνοντας στο φως και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσε τότε το παρακράτος